

Merknadshefte

Detaljregulering E8 Storskreda-Kantornes

Sammenstilling og vurdering av innkomne merknader til varsel om planoppstart og høring av planprogram 20.11.23-15.01.24

Innhold

1 Høringen.....	3
1.1 Planprosessen	3
2 Merknader mottatt etter høring og offentlig ettersyn	3
2.1 Merknad fra Norges arktiske universitetsmuseum (02.01.2024)	4
2.2 Merknad fra Arva AS (03.01.2024)	4
2.2 Merknad fra NVE (11.01.2024).....	5
2.3 Merknad fra Troms fylkeskommune.....	6
2.4 Merknad fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark (19.01.2024)	8
2.5 Merknad fra Svein Hugo Johansen, for Wenche Hellum Andersen (14.01.2024).....	13
2.6 Merknad fra Rune Morten Johansen og Anne Britt Larsen (15.01.2024)	14
3 Endringer etter høring av planprogram	16

1 Høringen

1.1 Planprosessen

Forslag til detaljregulering for *E8 Storskreda–Kantornes* skal utarbeides av Statens vegvesen i samarbeid med Balsfjord kommune, og med hjemmel i Plan og bygningslovens § 3–7. Statens vegvesen er ansvarlig for saksbehandlingen fram til oversendelse til kommunen til politisk vedtak.

De planlagte tiltakene er av Statens vegvesen og kommunen vurdert til å utløse krav om konsekvensutredning, jf. Forskrift om konsekvensutredning, for temaene *naturmangfold, reindrift, kulturarv og klimagassutslipp*.

Oppstart av planarbeidet med utlagt planprogram ble i henhold til Plan- og bygningslovens § 12–8 annonsert i avisene Nordlys og Nye Troms den 20. november 2023.

Varsel om oppstart av reguleringsplanlegging og høring av planprogram ble sendt ut til sektormyndigheter, grunneiere og andre berørte.

Planprogrammet lå ute til høring i perioden 20.11.2023–15.01.2023 på følgende steder:

- www.vegvesen.no/vegprosjekter/europaveg/e8storskredakantornes/
- Balsfjord kommune sin hjemmeside
- Fysisk eksemplar tilgjengelig på rådhuset i Balsfjord kommune

Det er mottatt seks merknader til planoppstart og høring av planprogram, fire fra sektormyndigheter (NVE, Troms fylkeskommune, Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Norges arktiske universitetsmuseum), en fra kabeletat og to merknader fra grunneiere.

Statens vegvesen har vurdert innkomne merknader, og på bakgrunn av dette foretatt noen mindre justeringer av planprogrammet, se kap. 3. Det er avholdt møte med Balsfjord kommune der innkomne merknader ble gjennomgått. Statens vegvesen vurderer at de mindre justeringene av planprogrammet ikke er av en slik betydning at det må gjennomføres ny høring av planprogrammet. Balsfjord kommune er enig i denne vurderingen.

Planprogrammet sendes nå til kommunen for fastsettelse.

2 Merknader mottatt etter høring og offentlig ettersyn

I dette kapitlet redegjøres det for alle innkomne merknader. Det er skrevet et sammendrag av alle merknadene etterfulgt av Statens vegvesen sine kommentarer til disse.

Merknadene er vedlagt i sin helhet bakerst i dette heftet.

2.1 Merknad fra Norges arktiske universitetsmuseum (02.01.2024)

Sammendrag av merknad

Plangrensen følger Lavangselva, men det antas at eventuelle direkte tiltak i elva vil være begrenset i omfang. Sannsynligheten for konflikt med eventuelle kulturminner under vann vurderes som liten. UM har derfor ingen merknader til planforslaget.

UM minner tiltakshaver om at dersom en i forbindelse med tiltaket skulle komme over automatisk vernet kulturminner eller funn av kulturhistorisk betydning, skal arbeid stanses og UM varsles jfr. kulturminneloven § 8, 2. ledd.

Statens vegvesen sin kommentar

Merknad tas til orientering.

2.2 Merknad fra Arva AS (03.01.2024)

Sammendrag av merknad

Arva AS viser til at de har elektrisk anlegg innenfor planområdet. Det må ikke iverksettes tiltak som medfører forringelse av adkomst til deres anlegg. Det må heller ikke gjøres inngripen i terrenget som medfører endring av overdekning av kabler eller oppfylling av terreng som medfører redusert høyde til luftledningsanlegg.

Arva AS gjør oppmerksom på at spenningsnivå for ledningsanleggene ikke må påføres i plankartet, samt at høyspenningskabler under bakken ikke tegnes inn på kartet. De vises til Forskrift om beredskap i kraftforsyningen § 6-2 og NVEs *Veiledning til forskrift om beredskap i kraftforsyningen*, pkt. 6.2.5.

Fremtidig areal som skal brukes til transformatorstasjoner, eventuelt nettstasjoner, avsettes i planen til arealformål bebyggelse og anlegg, underformål «andre tuper bebyggelse og anlegg», energianlegg kode 1500.

Eksisterende høyspenningsluftledninger har byggeforbud på totalt 15 meter, 7,5 meter målt ut fra hver side fra senter, og skal reguleres med faresone.

Behov for nye nettstasjoner må avklares i samråd med Arva. Arva viser til krav om avstand fra nettstasjon til vegkant, gjelde både nye og eksisterende.

Arva viser til forhold som må ivaretas i plan med bestemmelser.

Arva ønsker å bli kontaktet i god tid før utbygging, slik at de kan avdekke behov for nye anlegg før selve arbeidet i utbyggingsområdet startet opp. De ønsker også å avklare fremdriftsplan med utbygger.

Statens vegvesen sin vurdering av merknad

Statens vegvesen tar innspillet til etterretning. Statens vegvesen er i dialog med Arva for innhenting av relevante opplysninger for området.

2.2 Merknad fra NVE (11.01.2024)

Sammendrag av merknad

Naturfare

NVE viser til veieiers ansvar for å ivareta sikkerheten og sikkerhetsnivået. De viser til møte om avgrensning av faresoner for kvikkleire samt behov for sikring som ble avholdt 10.01.2024. Referatet fra møtet kan legges til grunn for videre vurderinger knyttet til fare for kvikkleireskred.

Vassdrag

NVE mener samferdselsanleggene bør unngå utfylling i vann og vassdragsnære områder. Videre må vannveier krysses med god nok kapasitet, slik at faren for flom, erosjon og skred ikke øker. Der det planlegges sikring i kantsonen langs vassdraget må det vurderes hvordan kartlagt biologisk mangfold kan ivaretas i forbindelse med etablering av sikringstiltak. NVE viser til den generelle aktsomhetsplikt for tiltak i vassdrag jf. vannressursloven § 5. Viser også til forskrift om fysiske tiltak i vassdrag. For ytterligere veiledning om hvordan Statens vegvesen kan sørge for at hensynet til vassdraget og vassdragsverdiene blir ivaretatt, viser NVE til nettsider om *Tiltak i vassdrag og grunnvann* og deres kartbaserte veileder for reguleringsplaner.

NVEs generelle veiledning

NVE viser til NVEs *Kartbaserte veileder for reguleringsplan*. NVE sitt innspill til planarbeidet er at Statens vegvesen går gjennom denne kartbaserte veilederen og bruker den i planarbeidet. Forslagsstiller har ansvaret for at disse interessene blir vurdert i planarbeidet. NVE viser også til NVEs internettsider for arealplanlegging og NVEs kartløsninger.

NVE sin oppfølging av planarbeidet

Tiltakshaver må vurdere om planen ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser, jf. NVEs veileder 2/2017 Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging.

NVE ønsker å få tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I planarbeidet må det gå tydelig frem hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen.

Statens vegvesen sin vurdering av merknad

Statens vegvesen tar innspillet til etterretning og skal følge de gitte veilederne i planarbeidet. NVE vil motta planforslaget på høring og offentlig ettersyn. Alle fagrapporter vil bli publisert på prosjektets nettside. Det vil si at alle relevante fagutredninger innenfor NVEs saksområde vil være tilgjengelig for nedlastning. Fagrapporter vil også bli publisert på Rapportweb. Alle grunnundersøkelser blir lagt ut i Nadag.

2.3 Merknad fra Troms fylkeskommune

Sammendrag av merknad

Troms fylkeskommune har innspill til planarbeidet innenfor følgende temaer:

Samferdsel

Fylkeskommunen viser til at kollektivholdeplassene *Bakkevoll, Solheim, Kantornes nord og Kantornes kryss* må inngå som en del av planarbeidet. Fylkeskommunen gir opplysninger om hvilke busslinjer som betjener holdeplassene, samt statistikk om antall på-/avstigende. De viser til at trafikksikkerhet må sikres for på- og avstigende busspassasjerer, samt trygg og sikker adkomst for disse til sekundærvegene.

Klima

I planprogrammet er det gitt at klimagassutslipp er et av temaene som skal konsekvensutredes, og dette er bra. Fylkeskommunen ber likevel om at forslagstiller i tillegg gjennomgår PBL 4-3, lovkommentaren og veileder nøye, og vurderer hvordan vesentlig klimaendringer med mulige følger for ROS- tematikk skal utredes.

I planprogrammet er det gitt at klimagassutslipp er et av temaene som skal konsekvensutredes, og dette er bra. Fylkeskommunen ber likevel om at forslagstiller i tillegg gjennomgår PBL 4-3, lovkommentaren og veileder nøye, og vurderer hvordan vesentlig klimaendringer med mulige følger for ROS- tematikk skal utredes.

Fylkeskommunen viser til klimaprofil for Troms og klimapåslag med nettadresser.

Fylkeskommunen viser til *planer med særskilte krav til KU*, og derunder viser de til lovkommentaren til plan- og bygningsloven §§4-2 og 4-3:

«Risiko- og sårbarhetsanalyse er et generelt krav. For de planer som omfattes av et særskilt krav til konsekvensutredning, jf. pbl. § 4-2 andre ledd, vil risiko- og sårbarhetsanalysen som hovedregel inngå som en del av de utredninger som skal gjennomføres i denne sammenhengen. Opplegget for arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalysen må da tas inn i planprogrammet. Plikten til å få utført en slik analyse vil som hovedregel ligge på forslagsstilleren for planen.»

Kulturminnevern

Fylkeskommunen vurderer at potensialet for å finne automatisk fredete kulturminner som fylkeskommunen har forvaltningsansvaret for som liten og vil derfor ikke melde befarung. Innafor reguleringsområdet er det imidlertid registrert flere automatisk fredete samiske kulturminner. De viser for øvrig til Sametingets høringssvar.

Dersom det under arbeid i terrenget skulle komme frem arkeologiske strukturer eller gjenstander må arbeidet stanses og kulturminneforvaltningen kontaktes, jf. kulturminnelovens § 8.

Det er registrert en bygning som er merket som rød SEFRAK (nr. 1933 –003 011), dvs. at den er fra før 1850. Denne er feilregistrert. Bygningen ble flyttet til Kantornes i 1965 og er sterkt ombygget. Fylkeskommunen har ingen øvrige merknader til denne.

Statens vegvesen sin vurdering av merknad

Samferdse

Innspill vedrørende samferdse og kollektivholdeplasser tas til orientering og Statens vegvesen tar initiativ til et eget møte med fylkeskommunen vedrørende samferdse og kollektiv.

Klima

Det skal utarbeides konsekvensutredning for klimagassutslipp for å skaffe kunnskap om virkningene av klimagassutslipp for prosjektet E8 Storskreda–Kantornes. Når det gjelder klimaendringer og klimapåslag ivaretas dette gjennom skredfaglige vurderinger og rapport, hydrologiske beregninger og rapport som danner grunnlag for dimensjonering av stikkrenner og grøfter. Videre danner disse rapportene, som tar høyde for klimaendringer og klimapåslag, grunnlaget for utforming av veg (eksempelvis høyde på vegen), konstruksjoner, skredvoller og geotekniske tiltak (deriblant eventuell erosjonssikring) for å stabilisere området.

Videre danner alle disse faglige vurderinger og rapporter grunnlaget for ROS–analysen, som er et krav i henhold til plan– og bygningsloven § 4–3. I *Veileder om konsekvensutredning for planer etter plan– og bygningsloven*, pkt. 6.8 *Forholdet til naturmangfoldloven og ROS–analyse* står det at

«Dersom en plan er KU–pliktig kan resultatene fra ROS–analysen innarbeides i konsekvensutredningen. Selve ROS–analysen kan ligge ved som vedlegg til planbeskrivelsen eller konsekvensutredningen». (Vår understreking)

I dette prosjektet utarbeides det konsekvensutredninger for temaene *klimagassutslipp, naturmangfold, reindrift og kulturarv* fordi det er beslutningsrelevant for prosjektet, jf. KU–forskriften § 21. Se vedlegg til planprogrammet, *Vurdering av krav om konsekvensutredning og planprogram for E8 Storskreda–Kantornes*. Sammenstillingen av disse konsekvensutredningene vil bli gjort i planbeskrivelsen. Der det viser seg å være relevant, skal funn i ROS–analysen innarbeides i de enkelte konsekvensutredningene, men hovedsakelig legges ROS–analysen som et vedlegg til planbeskrivelsen. Dersom ROS–analysen avdekker risikoforhold som ikke er ivaretatt i de nevnte risikokartleggingsprosessene (skredfaglig, hydrologi, vannhåndtering og geoteknikk) vil dette bli innarbeidet i planforslaget og tilhørende fagrapporter.

Klimatilpasning skal være en del av ROS–analysen, slik det står i *Statlig planretningslinjer for klima– og energiplanlegging og klimatilpasning (2018)*

Når det gjelder henvisningen til veilederen til § 10 i KU–forskriften (veileder § 10 (regjeringen.no)), så anses ikke § 10 relevant for dette prosjektet ettersom KU–plikten er utløst etter § 6b, vedlegg I, pkt. 7. Uansett, når det gjelder pkt. 3.2.22 *Risiko for alvorlig*

ulykker som følge av naturfarer som ras, skred eller flom så anses ikke utbedringen av E8 Storskreda–Kantornes å gi økt fare for alvorlige flom- og/eller skredsituasjoner. Viser til de nevnte risikokartleggingsprosessene som skal gjennomføres i prosjektet. Målsetningen til prosjektet er å forbedre trafikksikkerheten og samfunnssikkerheten gjennom etablering av midtrekkverk og nødvendige skredsikringstiltak – altså reduksjon av risikofaktorer på strekningen.

I merknaden fra Fylkeskommunen registrerer vi ingen motforestillinger til vår vurdering av KU-plikten. Som følge av merknaden fra Fylkeskommunen vil følgende innarbeides i planprogrammet:

- I planprogrammets kapittel 5.5 Risiko- og sårbarhetsanalyse utdypes prosessen for arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyse ytterligere. Vi spesifiserer at klimapåslag skal vurderes i ROS-analysen da dette er et krav forankret i *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning*.

Kulturminnevern

Innspillet om kulturminnevern tas til etterretning.

2.4 Merknad fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark (19.01.2024)

Sammendrag av merknad

Innledningsvis viser Statsforvalteren til vurdering av konsekvensutredningsplikt og de har ingen merknader til denne vurderingen. De presiserer at virkningen av planen må komme frem av planbeskrivelsen. Videre minner de om lovendring i sameloven kap. 4 som omtaler en plikt til å konsultere berørte samiske interesser. Konsultasjonsplikten påhviler vedtaksmyndigheten, som i reguleringsplansaker er kommunen. De vil i den sammenheng poengtere at det skilles mellom metodene «innsamling av informasjon» og «dialog», særlig når det kommer til involveringsgrad og innflytelsesmulighet i planprosessen.

Reindriftshensyn

Arealet er innenfor Meavki/Stuoranjárga – Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt og brukes som barmarksbeite. Der er også flyttlei for rein som blir direkte berørt av planarbeidet.

Statsforvalteren viser til utfordring med flytt og trekk av rein over E8 lenger nord i Lavangsdalen. Dette skyldes hovedsakelig at åpningen i midtrekkverket har vært feilplassert i forhold til reinens naturlige trekkveier. Statsforvalteren viser til at det er særlig viktig med kunnskap om reinens naturlige trekkvei og god medvirkning fra berørt reinbeitedistrikt om flyttleiens eksakte lokasjon og utstrekning. De forutsetter at Statens vegvesen tar med seg kunnskapen og erfaringen fra tidligere planarbeid inn i dette arbeidet.

Anleggsfasen vil kunne ha en negativ innvirkning på reindriftens bruk av nærområdet. Dette er noe som kan hensyntas ved å tilpasse anleggsarbeidet i forhold til reindriftens bruk av nærområdet, her særlig flyttleien.

Anleggsstans i forbindelse med eventuell flytting av rein forbi området vil kunne være nødvendig. Dette er noe som kan ivaretas med en planbestemmelse som stiller vilkår for bruk av anlegget, jmfør pbl § 12-7 nr. 2.

Statsforvalteren foreslår at reinbeitedistriktet skal kunne be om kortvarig pause i anleggsvirksomhet etter reindriftens driftsmønster (flytting av rein). Vilkår og tidspunkt for stopp/pause i anleggsaktivitet må fastsettes i tett dialog med distriktet og tiltakshaver.

Vannmiljø jf. vannforskriften

Før ny aktivitet eller nye inngrep kan tillates, må effektene av tiltaket vurderes, bl.a. om det vil gi endret miljøtilstand i den berørte vannforekomsten(e). Vannforskriften § 12 vil komme til anvendelse dersom planen medfører at miljømål for en eller flere vannforekomster ikke vil bli nådd ved gjennomføring av planen.

Statsforvalteren viser til oppdatert veiledning til bruk av vannforskriftens § 12.

Vannmiljø jf. vannforskriften er ikke nevnt som utredningstema i forslag til planprogram. Dette må tas inn som tema jf. KU-forskriften § 21. Statens vegvesen må her utrede hvilke vannforekomster som kan bli berørt og hvordan tiltaket vil virke inn på vannmiljøet og om miljømål for vannforekomstene fortsatt vil bli nådd etter at tiltaket er ferdigstilt.

Vi gjør oppmerksom på at de regionale vannforvaltningsplanene er planer etter både vannforskriften og plan- og bygningsloven og har samme virkning som øvrige regionale planer jf. pbl. § 8-2.

Anadrom fisk

Innenfor planområdet ligger Lavangsvassdraget med sidebekker, som er et anadromt vassdrag med tilstedeværelse av laks, sjørret og sjørøye. Dette er ikke nevnt i forslag til planprogram. Anadrom fisk må tas inn som utredningstema i KU.

Kunnskapen om anadrom fisk i Lavangsvassdraget og hvilken bruk det er av sidebekkene innenfor planområdet, er mangelfull. Det må i KU utredes potensialet for at sidebekkene i planområdet benyttes som gyte- og/eller oppvekstområde for anadrom fisk og hvordan tiltaket vil kunne påvirke disse i anleggs- og driftsfase. Det må her gjennomføres bonitering av sidebekkene i planområdet. Dette vil klargjøre potensialet bekkene har som gyte- og oppvekstområder for anadrom fisk. I tillegg bør det gjennomføres el-fiske av bekker som etter bonitering viser seg å ha slik potensial. Dette vil klargjøre hvorvidt sidebekkene faktisk benyttes. Bonitering og el-fiske kan her oppsummeres i en enkel rapport som grunnlagsdokument for konsekvensutredningen.

Det må i planarbeidet søkes å finne avbøtende tiltak dersom vegen vil utgjøre vandringshindre for anadrom fisk og/eller påvirke bekker nedstrøms (vest for vegen) negativt gjennom eksempelvis endring av vannføring. Vi forventer at SVV i planarbeidet søker å forbedre miljøtilstanden i vassdraget og forholdene for anadrom fisk. Dette spesielt dersom dagens E8 viser seg å ha negativ påvirkning på f.eks. vandringsmuligheter for anadrom fisk.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at anadrom strekning i Lavangsdalen er fremstilt feil i Lakseregistret. Det er ingen vandringshindringer i elva langs planområdet, så hele planområdet berører anadrom strekning. En rapport fra Fylkesmannen i Troms fra 1987 oppgir at potensiell anadrom strekning er ca. 7 km.

Fangststatistikken for Lavangselva per i dag svært mangelfull og viser kun fangster fra 2008. Manglende fangstrapportering er grunnen til at elva ble stengt for fiske i 2020/2021. Elva ble åpnet igjen for fiske i 2023 og rapportering er gjort i fangstrapp.no. Dataene herfra hentes av SSB ila januar 2024 og vil da tilgjengeliggjøres i Lakseregisteret.

Statsforvalteren minner om at fysiske tiltak i Lavangselva er søknadspliktig til Statsforvalteren jf. Forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Lavangsdalen naturreservat

Planområdet grenser til Lavangsdalen naturreservat. Registrering av gråorheggskog er gjort både på vestsiden og østsiden av elva, og hele 1/3 av verneverdiene befinner seg på østsiden av elva, utenfor verneområdet. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at tiltak utenfor verneområdet som kan få påvirkning inn i verneområdet, må vurderes etter naturmangfoldloven § 49. En slik § 49-vurdering må derfor fremgå av KU'en.

Naturtyper i planområdet

Innenfor planområdet er det registrert naturtypen gråor-heggskog. For å unngå negativ påvirkning på flommarkskogen er det anbefalt at elveforbygninger unngås uten nøye planlegging og at skogen ikke bør hogges.

På vestsiden av elva er det gjennomført NiN-kartlegging og Statsforvalteren jobber med å få tilgjengeliggjort dataene i Naturbase. Rapporten er oversendt Statens vegvesen.

Statsforvalteren forventer at Statens vegvesen tilstreber å unngå tiltak innenfor kartlagte naturtyper med KU-verdi «viktig» og «svært viktig», jf. Miljødirektoratets veileder. Videre at det opprettholdes et sammenhengende og funksjonelt skogdekke langs vassdrag, herunder både Lavangselva og sidebekker.

Det er registrert myr innenfor planområdet og de forventer at Statens vegvesen søker å unngå nedbygging av myr i det videre arbeidet. Det er videre viktig at en i prosjektet unngår tiltak som kan virke drenerende på disse myrene da dets funksjoner er avhengig av jevnt tilsig av vann.

Kantvegetasjon langs vassdrag

Langs vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et naturlig vegetasjonsbelte som er av en tilstrekkelig bredde til å motvirke avrenning og fungere som levested for planter og dyr. Dette følger av vannressursloven § 11. Fjerning av slik funksjonell kantsone kan kun gjøres etter dispensasjon fra Statsforvalteren jf. § 11 tredje ledd.

Viser til kommuneplanens arealdel (KPA) for Balsfjord kommune 2023–2033 for rettslig bindende bredde på kantsone langs vassdrag. I bestemmelsene til KPA pkt. 2.7.1 er det

fastsatt særskilt byggegrense på 100 meter langs Lavangselva og 20 meter langs sidevassdrag til Lavangselva, samt et generelt krav til bredde på kantvegetasjon på 30 meter jf. pbl. § 11–11 nr. 5.

Statens vegvesen sin vurdering av merknad

Konsultasjon etter Sameloven og reindriftshensyn

Statens vegvesen har igangsatt dialog med reinbeitedistriktet for innhenting av kunnskap om området og innspill til utforming av veganlegget. Dette er jf. *Veileder for kommune og fylkeskommune om konsultasjoner med samiske interesser*, kap. 3.1, andre avsnitt. Det ble avholdt et innledende møte og befaring med reinbeitedistriktet i juni 2023. Nytt møte ble avholdt januar 2024. I møtene har det blitt drøftet plassering av åpning i midtrekkverket og utforming av sideterreng basert på reinbeitedistriktets behov i området. Statens vegvesen vil utarbeide et forslag på utforming av veganlegget basert på dialogen som vil bli drøftet videre i neste møte med reinbeitedistriktet. Det skrives referat fra hvert møte jf. veilederens kapittel 3.13. Referatet sendes ut til gjennomgang av møtepartene før endelig referat blir journalført.

Denne formen for dialog og samråd med reinbeitedistriktet anser vi å ivareta kravene til konsultasjon som er nedfelt i sameloven kap. 4.

Anleggsfasen vil også inngå som tema i de videre møtene med reinbeitedistriktet.

Statsforvalteren viser til en åpning i midtrekkverket lenger nord i Lavangsdalen som ikke har fungert etter sin hensikt. Det er åpningen i midtrekkverket ved Sarastein, Mellomdalen. Der skal det nå, i forbindelse med vegprosjektet E8 Sørbotn–Laukslett, bygges reinovergang (vedtatt reguleringsplan 15.06.2022).

Vannmiljø jf. Vannforskriften

Innspillet om vannmiljø jf. vannforskriften tas til etterretning. Naturmangfold, herunder vannmiljø, blir håndtert i samsvar med M-1941 Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredning, og dette tas inn som en presisering i planprogrammet.

Anadrom fisk

For vurdering av status og mulig påvirkning av fiskebestand i Lavangselva med sideelver skal kunnskap suppleres med intervju av lokalkjente. For øvrig gjøres det en habitatvurdering av sidebekkenes potensielle funksjon som gyte og oppvekstområde med utgangspunkt i eksisterende og estimerte data for vannføring og morfologi. Det gjøres ikke nye fysiske undersøkelser i form av fisketelling. Konsekvensutredningen vil vektlegge tiltakets potensielle virkning på bekkene som oppvekstområde for fisk.

Lavangsdalen naturreservat

Innspillet om Lavangsdalen naturreservat tas til etterretning. Dersom det skal gjennomføres tiltak utenfor verneområdet som kan få påvirkning i verneområdet skal dette vurderes etter naturmangfoldloven § 49, og vil da inngå i konsekvensutredningen for naturmangfold.

Naturtyper i planområdet

Innspillet om naturtyper tas til orientering. Statens vegvesen vil etterstrebe å unngå tiltak i myr og det er fokus på å unngå tiltak som kan virke drenerende på myrene i området.

Kantvegetasjon langs vassdrag

Innspillet om kantvegetasjon tas til orientering, men viser til at en eventuell vedtatt reguleringsplan som regulerer areal innenfor byggegrensene for vassdrag vil tilsidesette byggegrensene fastsatt i KPA.

Dersom det blir nødvendig med fjerning av kantvegetasjon i forbindelse med erosjonssikring (som kan være nødvendig for områdets stabilitet) vil dette fremkomme i reguleringsplanen. Det er kun der det er behov for tiltak i vannforekomsten, eksempelvis erosjonssikring, at planen vil åpne for fjerning av kantvegetasjon. For annet areal langs vassdrag (midlertidig anleggsareal) vil vi ta inn bestemmelse om ivaretagelse av funksjonell kantsone.

Justering av planprogrammet som følge av merknaden fra Statsforvalteren

Etter møte med Statsforvalteren 5.januar og uttalelsen deres til planprogrammet, gjøres følgende tilføyelser i planprogrammet:

Ikke prissatte konsekvenser, naturmangfold

- På side 19 i planprogrammet presiseres det at vannmiljø er en del av konsekvensutredningen for naturmangfold, og dette tas også med i tabell i kapittel 5.6 *Tema som skal behandles i planbeskrivelsen.*
- Verdier i området:
 - Vurdering av mulig påvirkning på naturreservatet skal kommenteres i eget kapittel i konsekvensutredninga med utgangspunkt i nml § 49 og ikke inngå i den vanlige vurderingen av tiltaket mot nml § 8 – 12.
- Datagrunnlag og kilder:
 - Data fra Lakseregisteret og rådata 2023 mottatt fra statsforvalter for status fiskebestand i Lavangselva. Rapport fra ungfiskregistrering 1989.
 - Data fra Vann-nett
 - Rapport 2016, grunnlagsdata vegetasjonskartlegging for frivilligvern Lavangsdalen.
- Forslag til kartlegging/supplering av eksisterende kunnskap og metodikk:
 - For vurdering av status og mulig påvirkning av fiskebestand i Lavangselva med sideelver skal kunnskap suppleres med intervju av lokalkjente. For øvrig gjøres det en habitatvurdering av sidebekkenes potensielle funksjon som gyte og oppvekstområde med utgangspunkt i eksisterende og estimerte data for vannføring og morfologi.

I kapitlet 6 *Planprosess og medvirkning*, omtales formen for dialog og samråd som vil bli avholdt med reinbeitedistriktet.

2.5 Merknad fra Svein Hugo Johansen, for Wenche Hellum Andersen (14.01.2024)

Sammendrag av merknad

Svein Hugo Johansen har sendt inn merknad (benevnes innsigelser i brevet) på vegne av grunneier Wenche Hellum Andersen.

De viser til at E8 passerer gjennom eiendommens gårdstun (gbnr. 9/14) hvor hovedhuset ligger på øversiden av veien, og driftsbygningen og garasje ligger på nedsiden av E8. Her må det lages sikker av og på kjøringsrampe, samt undergang for bil og traktor for adkomst vei til begge sidene av eiendommen, da denne eiendommen har bo og driveplikt. Det er også flere traktorveier ned fra E8 til eiendommen + adkomstveier til hytter. Om adkomstveiene for traktor og kjøretøy til jorder og teiger fjernes, kreves det at det lages nye adkomstveier mellom teigene.

I dagens situasjon er det mye støy og store vibrasjoner fra E8 som kan høres og føles godt inn i huset. Med ny E8 krever jeg at det lages en støyskjerming i dette området. Og hvis det ikke blir utbygging krever jeg også støydempende tiltak.

Det ligger brønner på oversiden av E8 som forsyner flere eiendommer på nedsiden av E8.

Belysning: Etter veitrafikkloven § 3 samt av hensyn for mennesker og dyr må det bygges veilys på strekningen da dette er en høy ulykkes belastede strekning.

Ber om at Statens vegvesen setter opp et skilt hvor det opplyses om avstand til nærmeste offentlige WC. Bussholdeplassene brukes som toalett og søppelfylling.

Statens vegvesen sin vurdering av merknad

Utbedringen av eksisterende E8 vil medføre breddeutvidelse av eksisterende veg. Dagens avkjørsler skal bli vurdert i det videre planarbeidet. Det kan være aktuelt å samle adkomstveier til flere eiendommer i en felles avkjørsel. Dette vil den videre planleggingen gi svar på. Når det gjelder etablering av undergang er dette ikke aktuelt da adkomst til offentlig veg vil bli ivaretatt med tilknytning til avkjørsel til E8. Det skal ikke etableres midtrekkverk forbi denne eiendommen og det eksisterer ikke undergang her i dag.

Det skal gjennomføres støykartlegging i forbindelse med planarbeidet. Denne vil gi svar på om det er krav til å etablere støydempende tiltak.

Vannbrønner skal måles inn før byggefasen igangsettes.

Statens vegvesen kan ikke se at Vegtrafikklovens § 3 gir føringer for etablering av veglys på strekningen. Det er krav om å ha veglys ved midtrekkverkets start og slutt. Det er også krav om veglys ved krysset til Ørnesvegen og krysset til fv. 7902. Plassering av veglys skal avklares i det videre planarbeidet og vil bli beskrevet i planforslagets planbeskrivelse som legges ut på høring i løpet av vinter/vår 2024.

Når det gjelder skilting vedr. nærmeste WC så sier retningslinjene at skilt, forvarslingen, skal plasseres 0,5–1 km før avkjøringen til serviceanlegget. På motorveg og veger med fartsgrense 90 km/t kan avstanden økes til 2 km. Fra stopplommen/holdeplassen like sør for avkjøringen til eiendom 9/14 er det ca. 5 km til rasteplassen ved Smalak. Det vil si at det ifølge retningslinjene ikke er krav til plassering av skilt her.

2.6 Merknad fra Rune Morten Johansen og Anne Britt Larsen (15.01.2024)

Sammendrag av merknad

Gbnr. 9/16 og 9/19, 9/39 og 9/27.

Eiendomsrett og bruk av eiendommene

Eiendommene 9/16 og 9/19 brukes til rekreasjon som jakt og fisk, samt vedhogst og hogst av granskog. Utbyggingen vil hindre direkte adkomst til hytte på 9/19. Ny vei vil føre til mer støy for eiendommene, og spesielt for eier av hytte på 9/19.

Tilgang til friluftsområder ved sjøen for eiendommene 9/39 og 9/27 vil bli påvirket av ny vei hvis fartsgrense ved Kantornes kryss økes fra dagens 70 sone. Grunneier viser til at en økning i fartsgrense vil gi negative konsekvenser for eiendommene etter Kantornes kryss. For eiendommene 9/39 og 9/27 og tilstøtende eiendommer vil utbyggingen få negative konsekvenser hvis fartsgrense økes gjennom eiendommene som følge av oppgradert kryss med økt hastighet. Friluftsområdet ved sjøen benyttes aktivt av 6 eiendommer i området og det vil øke risiko ved ferdsel over vei og økt støynivå.

Infrastruktur og tjenester

Det vil være behov for ny infrastruktur som sikrer adkomst til eiendommene 9/16 og 9/19 når det planlegges ny E8 med midtdeler. Adkomstvei bør holde en standard som sikrer at personbiler kan nå eiendommene på en sikker måte og hvor det ikke er fare for skade på kjøretøy. Det bør anlegges infrastruktur som er vedlikeholdsritt for grunneiere i et evighetsperspektiv.

Verdi

Eiendommene 9/16, 9/19 vil i utgangspunktet få forringet verdi som følge av utbyggingen grunnet mangel på direkte adkomst, mer støy og mindre areal. Verdiforringelsen kan begrenses hvis ny infrastruktur til eiendommene 9/16 og 9/19 holder en akseptabel standard og som er vedlikeholdsritt i et evighetsperspektiv. Verdiforringelse kan også begrenses hvis det etableres støyreducerende tiltak mot 9/19

Eiendommene 9/137, 9/39, 9/27, 9/26 og 9/13 vil få verdiforringelse grunnet økt støy hvis fartsgrense ved Kantornes kryss økes.

Verdiforringelse kan begrenses hvis fartsgrense på 70 km/t opprettholdes og det etableres støyreducerende tiltak fra Kantornes kryss

Forslag til forbedringer

På Kantornes vil tiltak i forbindelse med oppgradering/justering av krysset til fv. 7902 ligge i 100-metersbeltet. Den statlige planretningslinjen sier at tiltak i 100 metersbeltet alltid må vurderes mot hensynet til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne Planprogram

Rettighetshavere på 9/39 og 9/27 foreslår å opprettholde 70-sonen gjennom kryss på Kantornes og forbi eiendommen 9/39 og 9/27 for å ivareta hensynet til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap da området ved sjøen brukes av 6 eiendommer i dag og hvor alle må krysse E8 i 70-sonen. Dagens kryssing av E8 ned mot friluftsområde ved sjøen innebærer høy risiko grunnet overtredelser av fartsgrense på 70 km/t.

Støyreduserende tiltak

Forslag til å anlegge støyreduserende tiltak som jordvoller fra Kantornes kryss mot eiendommene 9/39 og 9/27. Hvis det anlegges støyreduserende voller fra fjell ved Kantornes kryss mot eiendommen 9/39 og 9/27 vil det berøre 9/4, men denne eiendommen er ikke bebygd og har ikke innsigelser mot anleggelse av støyreduserende tiltak som jordvoller.

Rettighetshavere av berørte eiendommer ønsker god dialog i videre arbeid med prosjektet og har så langt fått tilstrekkelig informasjon til å forstå prosjektplan. Samtidig mangler det tydelig informasjon på endring i fartsgrenser som følge av utbyggingen.

Statens vegvesen sin vurdering av merknad

Dagens avkjørsler skal bli vurdert i det videre planarbeidet. Fra Bakkevoll og nordover vil E8 få fartsgrense 90 km/t. Dette medfører en streng holdning til avkjørsler, noe som tilsier behov for å samlokalisere avkjørsler. Det vil si å samle adkomstveier til flere eiendommer i en felles avkjørsel.

Til orientering må brukerne påregne ansvar for vedlikehold av atkomstveier til sine eiendommer.

Når det gjelder fartsgrense skal dette redegjøres for i planforslaget som sendes ut på høring vinteren/våren 2024. I tilsvarende kryss på E8 (med fremtidig standard) er det fartsgrense 80 km/t.

Det skal gjennomføres støykartlegging i forbindelse med planarbeidet. Denne vil gi svar på om det er krav til å etablere støydempende tiltak.

Når det gjelder verdiforringelse på eiendommer vil grunneier etter gjeldende regler få erstattet sitt økonomiske tap som følge av prosjektet. Erstatningsutmåling vil bli avklart i forbindelse med grunnervvervsprosessen, som starter etter at prosjektet har fått bevilgning. Når prosess for grunnerverv kan starte vil grunneiere kontaktes.

3 Endringer etter høring av planprogram

Med bakgrunn i innkomne innspill til planoppstart og høring av planprogram, samt Statens vegvesen sine vurderinger, er det gjort følgende mindre endringer og oppdateringer i planprogrammet. Statens vegvesen har i samråd med Balsfjord kommune vurdert at endringene av planprogrammet ikke er av et slikt omfang at det er behov for ny høring før planprogrammet kan fastsettes.

- **Kapittel 5.5 Risiko- og sårbarhetsanalyse.**
 - Prosessen med risiko- og sårbarhetsanalyse utdypes. Statens vegvesen spesifiserer at klimapåslag skal vurderes i ROS-analysen da dette er et krav forankret i *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning*.
- **Kapittel 5.4.1 Ikke-prissatte tema som skal konsekvensutredes, under tema *Naturmangfold* gjøres følgende tilføyelser:**
 - På side 19 i planprogrammet presiseres det at vannmiljø er en del av konsekvensutredningen for naturmangfold.
 - Verdier i området:
 - Vurdering av mulig påvirkning på naturreservatet skal kommenteres i eget kapittel i konsekvensutredninga med utgangspunkt i nml § 49 og ikke inngå i den vanlige vurderingen av tiltaket mot nml § 8 – 12.
 - Datagrunnlag og kilder:
 - Data fra Lakseregisteret og rådata 2023 mottatt fra statsforvalter for status fiskebestand i Lavangselva. Rapport fra ungfiskregistrering 1989.
 - Data fra Vann-nett
 - Rapport 2016, grunnlagsdata vegetasjonskartlegging for frivilligvern Lavangsdalen.
 - Forslag til kartlegging/supplering av eksisterende kunnskap og metodikk:
 - For vurdering av status og mulig påvirkning av fiskebestand i Lavangselva med sideelver skal kunnskap suppleres med intervju av lokalkjente. For øvrig gjøres det en habitatvurdering av sidebekkenes potensielle funksjon som gyte og oppvekstområde med utgangspunkt i eksisterende og estimerte data for vannføring og morfologi.
- **Kapittel 5.6 Tema som skal behandles i planbeskrivelsen:** I kapitlets tabell presiseres det at vannmiljø er en del av konsekvensutredningen for naturmangfold.
- **Kapitlet 6 Planprosess og medvirkning:** omtales dialogen og samrådet (konsultasjonen) som vil bli avholdt med reinbeitedistriktet.

Statens vegvesen
Pb. 1010 Nordre Ål
2605 Lillehammer

Tlf: (+47) 22 07 30 00

firmapost@vegvesen.no

vegvesen.no

Tryggere, enklere og grønnere reisehverdag